

MODUŁ / SYLABUS
CYKL KSZTAŁCENIA 2022-2025
Wydział Nauk o Zdrowiu
Powiślańska Szkoła Wyższa

Kierunek:	RATOWNICTWO MEDYCZNE			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Nazwa jednostki realizującej modul/przedmiot:	Wydział Nauk o Zdrowiu			
Kontakt (tel./email):	tel. 55 279 17 68		e-mail: dziekanat@psw.kwidzyn.edu.pl	
Osoba odpowiedzialna za przedmiot:				
Osoba(y) prowadząca(e):	Według planu studiów			
Poziom studiów:	I stopnia (licencjackie)			
Rodzaj studiów:	niestacjonarne			
Rok i semestr studiów:	Rok studiów: I II X III X		Semestr studiów: 1 2 3 4 X 5 X 6 X	
Nazwa modułu/przedmiotu:	MEDYCYNĄ RATUNKOWĄ		Liczba punktów ECTS: 7	Kod modułu
Typ modułu/ przedmiotu:	obowiązkowy X fakultatywny ☐ do wyboru ☐			
Rodzaj modułu/ przedmiotu odnoszący się do przygotowania zawodowego:	nauki podstawowe ☐ nauki behawioralne i społeczne ☐ nauki kliniczne X praktyki zawodowe ☐			
Język wykładowy:	polski			

Formy realizacji zajęć	Forma nakładu pracy studenta -liczba godzin		Sumaryczne obciążenie pracą studenta	Liczba punktów ECTS
	Zajęcia z udziałem nauczyciela	BUNA oraz praca własna studenta		
Wykłady (W)	15 + 15 + 15	10 + 11 + 13	79	3
Czytanie wskazanej literatury		5 + 5 + 5		
Przygotowanie zleconego zadania		3 + 4 + 5		
Przygotowanie do egzaminu		3 + 2 + 3		
Seminarium (S)				
E-wykłady (eW)				
Ćwiczenia (C)	15 + 15 + 15	9 + 14 + 8	76	3
Przygotowanie do ćwiczeń		5 + 10 + 5		
Przygotowanie BUNY		4 + 4 + 3		
Zajęcia praktyczne (ZP)	16	7	23	1
Praktyki zawodowe (PZ)				
Razem	106	72	178	7

Metody dydaktyczne

Podająca - wykład z użyciem środków audiowizualnych, pogadanka, instruktaż, pokaz.

Problemowa – studium przypadku, dyskusja dydaktyczna.

Praktyczna – ćwiczenia indywidualne i w grupach, symulacje przypadków, interpretacja wyników.

Samokształceniowa – analiza przypadków klinicznych w oparciu o własną pracę studenta.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne: anatomia, fizjologia, patologia, pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc (przedmioty wymagane w zależności od semestru).

B. Wymagania wstępne: znajomość budowy ciała i mechanizmów prowadzących do patologii narządowych i ustrojowych wywołanych chorobą, stanów zagrażających życiu pacjenta wymagających natychmiastowej interwencji.

Cele przedmiotu

C1. Kształtowanie umiejętności samodzielnego rozpoznawania różnicowego i diagnostyki ostrych stanów chorobowych oraz

postawy samodzielnego rozwiązywania problemów medycznych.		
C2. Nabycie kompetencji rozpoznawania i podejmowania działań we wszystkich stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego i środowiskowego.		
C3. Opanowanie procedur służących zabezpieczeniu podstawowych czynności życiowych, a także zaopatrzenie ostrych stanów zagrożenia życia w warunkach przedszpitalnych i szpitalnych.		
C4. Prowadzenie resuscytacji u dorosłych i dzieci zgodne z obowiązującymi wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji.		
Macierz efektów uczenia się dla modułu /przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych		
Numer szczegółowego efektu uczenia się/ Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/rozumie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma realizacji zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
C.W17. omawia mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W18. omawia mechanizmy działania podstawowych grup leków i leków podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W19. omawia metody ograniczania bólu, ze szczególnym uwzględnieniem farmakoterapii dzieci;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W20. omawia skale oceny bólu i możliwości wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W22. omawia techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W24. omawia zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W25. omawia zasady badania przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W26. omawia przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W27. omawia problematykę ostrego zespołu wieńcowego, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, rozwarstwienia aorty, niewydolności krążenia, ostrego niedokrwienia kończyny, obrzęku płuc i zatorowości płucnej;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W29. omawia przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zespole ostrej niewydolności oddechowej, zaostrzeniu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmie, ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych i odmie opłucnowej;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W35. omawia leki stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W50. omawia techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W53. omawia zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych, w tym w przypadku rozpoznania zgonu;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W54. omawia wskazania do układania pacjenta w pozycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W55. omawia przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W102. omawia zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.W103. omawia rolę i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne;	Egzamin pisemny i/lub ustny	W/BUNA
C.U1. ocenia stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U4. przeprowadza badanie przedmiotowe pacjenta;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U7. przeprowadza wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U8. ocenia stan świadomości pacjenta;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U9. układa pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U10. przeprowadza badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA

C.U11. monitoruje czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U13. wykonuje elektrokardiogram i interpretuje go w podstawowym zakresie;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U14. monitoruje czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U15. ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U17. ocenia stan neurologiczny pacjenta;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U18. monitoruje stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U19. prowadzi dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U20. podaje pacjentowi leki i płyny;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U34. rozpoznaje toksydromy;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U35. ocenia wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U36. szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U38. prowadzi podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora);	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U39. przywraca drożność dróg oddechowych metodami bezprzrządowymi;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U40. przyrządowo udrażnia drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U41. wykonuje intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U56. decyduje o niepodjęciu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U66. dostosowuje postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta;	Odpowiedź, realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
K.01 aktywnie słuchania, nawiązuje kontakty interpersonalne, skutecznie i z empatią porozumiewa się z pacjentem;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	Ć/ZP
K.02 dostrzega czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	Ć/ZP
K.03 jest gotów do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i indywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	Ć/ZP
K.04 organizuje pracę własną i współpracuje w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	Ć/ZP
K.05 dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	W/Ć/ZP/BUNA
K.06 kieruje się dobrem pacjenta.	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	Ć/ZP
*W-wykład; S-seminarium; EL- e-learning; Ć-ćwiczenia; ZP-zajęcia praktyczne; PZ-praktyki zawodowe		

PRZYKŁADOWE METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

w zakresie wiedzy (wykłady/konwersatoria): egzamin ustny (*niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy*); egzamin pisemny – student generuje / rozpoznaje odpowiedź (*esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi*),

w zakresie umiejętności (ćwiczenia/konwersatoria): Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini – clinical examination); Realizacja zleconego zadania; Projekt, prezentacja

w zakresie kompetencji społecznych: esej refleksyjny; przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio)

BUNA – praca własna studenta weryfikowana jest poprzez ocenę stopnia realizacji założonych efektów uczenia się: test sprawdzający wiedzę studenta z określonej w sylabusie tematyki, ale także poprzez prace zaliczeniowe, projekty, prezentacje i wszelkie inne prace śródsesemestralne.

TREŚCI PROGRAMOWE**Problematyka wykładów****Z udziałem nauczyciela:****SEMESTR IV**

1. Pacjent w stanie zagrożenia życia lub zdrowia, patofizjologia nagłych zagrożeń o różnej etiologii, ocena ABCDE, zasady zbierania wywiadu medycznego, schemat SAMPLE. Skale Glasgow, AVPU, skale bólu VAS, NRS.
2. Patofizjologia nagłego zatrzymania krążenia u dorosłych i u dzieci.
3. Podstawy anatomiczno-fizjologiczne resuscytacji krążeniowo-oddechowo-mózgowej.
4. Jakość i monitorowanie RKO. Algorytmy RKO u dorosłych i dzieci., farmakoterapia i elektroterapia.
5. Potencjalnie odwracalne przyczyny NZK.
6. Niesteroidowe leki przeciwzapalne i leki stosowane w terapii bólu, drabina analgetyczna.

SEMESTR V

1. Podstawy oceny klinicznej pacjenta, symptomatologia.
2. Odrębności anatomiczno-fizjologiczne stanów zagrożenia życia u dzieci.
3. Pacjent z bólem w klatce piersiowej, pacjent z dusznością.
4. Pacjent z zaburzeniami świadomości, po utracie przytomności.
5. Pacjent z bólem brzucha.
6. Postępowanie ratunkowe w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego.
7. Ostre zagrożenia infekcyjne.
8. Nagle zagrożenia u ciężarnych, resuscytacja noworodka.
9. Farmakoterapia w stanach zagrożenia życia: NZK.

SEMESTR VI

1. Zasady równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej.
2. Płynoterapia w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.
3. Wstrząs pourazowy, wstrząs hipowolemiczny, kardiogeny, anafilaktyczny.
4. Dziecko w stanie zagrożenia życia.
5. Podstawy EKG.
6. Nagle zagrożenia okołourazowe, ocena pacjenta urazowego.
7. Mnogie obrażenia ciała.
8. Urazy czaszkowo-mózgowe, urazy kręgosłupa, urazu klatki piersiowej i brzucha.
9. Obrażenia układu kostnego, oparzenia ciała.

Problematyka ćwiczeń**Z udziałem nauczyciela:****SEMESTR IV**

1. Ocena pacjenta wg schematu ABCDE, różnice w ocenie osoby dorosłej i dziecka
2. Zbieranie wywiadu medycznego, schemat SAMPLE.
3. Pomiary parametrów życiowych, skala AVPU, Glasgow, skala oceny bólu VAS, NRS.
4. Zasady bezpieczeństwa obsługi AED i defibrylatora manualnego.
5. Przygotowanie pacjenta do transportu, monitorowanie podczas transportu : kardiomonitor, puloksymetr.
6. Podstawowe czynności resuscytacyjne (BLS) w różnych grupach wiekowych.
7. Zaawansowane czynności resuscytacyjne u dorosłych (ALS) : tlenoterapia, wentylacja resuscytatorom, nagłośniowe metody udrażniania dróg oddechowych, elektroterapia.
8. Algorytmy RKO u dorosłych BLS, ALS, przyczyny NZK: 4 H, 4 T.
9. Ocena chorego z bólem w klatce piersiowej, z dusznością, z zaburzeniami świadomości.

SEMESTR V

1. Pomiary parametrów życiowych, transport chorego w stanie zagrożenia życia (OZW, atak duszności, omdlenie, zaburzenia świadomości, napad drgawek)
2. Dokumentacja : karta MCR w zespołach ratownictwa medycznego (ZRM).
3. Zatrzymanie krążenia u dzieci. Zaawansowane czynności resuscytacyjne u dzieci (PALS).
4. Nagle zagrożenia u kobiet ciężarnych, postępowanie ratunkowe
5. Algorytmy postępowania w zatrzymaniu krążenia u dzieci: noworodek, niemowlę dziecko starsze.
6. Odrębności resuscytacji u kobiet ciężarnych, osób zatrutych, podtopionych, wychłodzonych.
7. Rozpoznanie podstawowych zaburzeń rytmu serca: tachykardia zatokowa, częstoskurcz nadkomorowy i komorowy, bradykardia. Rozpoznawanie zmian w EKG w OZW.

SEMESTR VI

1. Dziecko w stanie zagrożenia życia, wykładniki zaburzeń wydolności krążeniowo-oddechowej.
2. Badanie chorego urazowego, wykluczenie stanu zagrożenia życia. Skale oceny zaburzeń świadomości AVPU, Glasgow.
3. Drożność dróg oddechowych u pacjentów urazowych; metody nagłośniowe oraz intubacja tchawicy w zatrzymaniu krążenia, konikopunkcja, odbarczenie odmy opłucnowej.
4. Działania ratunkowe z urazach głowy, kręgosłupa, klatki piersiowej, złamań miednicy.
5. Pomoc na miejscu zdarzenia i podczas transportu chorego z mnogimi obrażeniami ciała. Zasady kierowania pacjentów do centrum urazowego.
6. Prowadzenie dokumentacji medycznej, łączność, powiadamianie, współpraca ze służbami ratowniczymi (PSP, LPR)
7. Wybór leku zgodnie z algorytmem w NZK, OZW, w napadzie astmy, w anafilaksji, w stanie drgawkowym.

BUNA:

SEMESTR IV

1. Dostęp dożylny i doszpikowy, wskazania, p/wskazania.
2. Wskazania do antybiotykoterapii w ratownictwie.
3. Środki odkażające i antyseptyczne.
4. Przygotowanie prezentacji lub zagadnienia w formie pisemnej dotyczącej tematyki semestru III (wykładowca podaje tematy, objętość 5 stron lub do 10 slajdów).

SEMESTR V

1. Rozwiązywanie scenariuszy dotyczących resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci.
2. Przygotowanie prezentacji lub zagadnienia w formie pisemnej dotyczącej tematyki semestru IV (wykładowca podaje tematy, objętość 5 stron lub do 10 slajdów).

SEMESTR VI

1. Zatrucia –klasy toksyczności związków, czynniki warunkujące toksyczność, drogi wprowadzania i wydalania trucizn, mechanizmy działania toksycznego, metabolizm trucizn.
2. Przygotowanie prezentacji lub zagadnienia w formie pisemnej dotyczącej tematyki semestru V (wykładowca podaje tematy, objętość 5 stron lub do 10 slajdów).

SEMESTR VI – ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

1. Farmakoterapia w NZK i w wybranych stanach zagrożenia życia.
2. MCR w różnych stanach zagrożenia zdrowotnego.
3. Analgezja i sedacja podczas transportu.
4. Postępowanie ratunkowe w zagrożeniach położniczych, odebranie porodu nagłego.
5. Postępowanie z pacjentem z zaburzeniami i psychicznymi. Zasady stosowania przymusu bezpośredniego.
6. Postępowanie w ostrej niewydolności oddechowej, metody tlenoterapii, wentylacja zastępcza Ambu i mechaniczna z użyciem respiratora transportowego.
7. Wstępne postępowanie ratunkowe w zatruciach, ocena wg ABCDE, odtrutki, drożność dróg oddechowych- profilaktyka zachłyśnięcia, pozycja bezpieczna
8. Rozwiązywanie scenariuszy klinicznych dotyczących stanów zagrożenia zdrowotnego.

BUNA:

SEMESTR VI

1. Przedstawienie opisu wybranych środków farmakologicznych, wskazania i p/wskazania, możliwe działania niepożądane.
2. Obliczenie dawki leku podawanego we wlewie ciągłym za pomocą pompy infuzyjnej.
3. Przygotowanie prezentacji lub zagadnienia w formie pisemnej dotyczącej tematyki semestru VI (wykładowca podaje tematy, objętość 5 stron lub do 10 slajdów).

Wykaz literatury

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Aktualne wytyczne resuscytacji, Polska Rada Resuscytacji, Kraków.
- Atkinson P. et al: Medycyna ratunkowa, (red. wyd. pol. Jakubaszko J.), Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2012.
- Brongel L : Algorytmy diagnostyczne i lecznicze w praktyce SOR, PZWL 2020
- Cambell J: International Trauma Life Support - Ratownictwo przedszpitalne w urazach, wyd. Kraków 2017.
- Drózd A., Neurologia w medycynie ratunkowej, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2011.
- Flake F., Runggaldier K., *Ratownictwo medyczne: procedury od A do Z*, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012.
- Flake F., Runggaldier K.: Ratownictwo medyczne: procedury od A do Z, (red. wyd. pol. Maślanka M.), Wydawnictwo Medyczne Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012.
- Jakubaszko J. (wyd. pol.) ABC resuscytacji, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2016.
- Jakubaszko J.: Ratownik medyczny. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.
- Kleszczyński J: Stany nagłe u dzieci, PZWL, Warszawa 2017.
- Smereka J. (red. wyd. pol.) Diagnostyka i postępowanie w ratownictwie medycznym. Procedury zabiegowe, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2013.

B. Literatura Uzupełniająca

- Cline D. M., Ma J., *Medycyna ratunkowa*, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2003.
- Schua R., Sefrin P., *Postępowanie w nagłych zagrożeniach zdrowotnych*, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007.
- Wranicz J. K., *ABC elektrokardiografii klinicznej*, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2009.
- Zawadzki A. (red) *Medycyna ratunkowa i katastrof*, podręcznik dla studentów uczelni medycznych, wyd. PZWL, 2011.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

- Wykłady – egzamin końcowy, zaliczenie z oceną w poszczególnych semestrach
- Ćwiczenia, zajęcia praktyczne – zaliczenie z oceną w poszczególnych semestrach

Formy i kryteria zaliczenia

PRZEDMIOT KOŃCZY SIĘ EGZAMINEM

Część A to ocena z wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych, zaliczenie BUNY.

Część B to ocena z egzaminu.

Część A i B są niezbędne do zaliczenia modułu przedmiotu.

Kryteria oceny wykładów:

Podstawę do uzyskania zaliczenia/zal stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- ewentualna 10% nieobecność zrównoważona w sposób indywidualnie ustalony z prowadzącym zajęcia,
- aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu),
- pozytywne zaliczenie kolokwium – test i/lub odpowiedź ustna wg załączonych kryteriów

Kryteria oceny z testu

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

i/lub odpowiedź ustna

Kryteria oceny – odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

Kryteria oceny ćwiczeń symulacyjnych/zajęć praktycznych

Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- ewentualna nieobecność zrównoważona w sposób indywidualnie ustalony z prowadzącym zajęcia (student posiada zaświadczenie ukończenia kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, pracuje na wolontariacie, itp.),
- kultura osobista, punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność, umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, poszanowanie godności „pacjenta”,
- aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń),
- pozytywne zaliczenie wszystkich zadań z treści odnoszących się do efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych - student otrzyma co najmniej ocenę dostateczną (3.0) z każdego zleconego zadania.

Kryteria oceny umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (0-2 pkt za każdy element): zasady, sprawność, skuteczność, samodzielność, komunikowanie, postawa.

Student otrzymuje pozytywną ocenę przy uzyskaniu co najmniej 6 punktów za elementy uczenia się w zakresie umiejętności.

Liczba punktów	Kryteria oceny poszczególnych elementów działania (wykonania zadania/ćwiczenia) przez studenta					
	Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie	Postawa
2	przestrzega zasad, właściwa technika i kolejność wykonania czynności, skrupulatnie	czynności wykonuje pewnie, energicznie	postępowanie uwzględnia sytuację pacjenta, osiąga cel	planuje i wykonuje działania samodzielnie	poprawny, samodzielny, skuteczny dobór treści	analizuje swoje postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, pełna

	dokumentuje wykonane czynności					identyfikacja z rolą zawodową
1	przestrzega zasad po ukierunkowaniu dokumentuje wykonane czynności po ukierunkowaniu	czynności wykonuje mało pewnie, po krótkim zastanowieniu	nie zawsze uwzględnia sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	wymaga naprowadzania, ukierunkowania w wyborze treści	ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym oraz w identyfikacji z rolą zawodową
0	nie przestrzega zasad, chaotycznie wykonuje działania, nie dokumentuje wykonanych czynności	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	nie bierze pod uwagę indywidualnej sytuacji pacjenta, nie osiąga celu	wymaga stałego naprowadzania i przypominania w każdym działaniu	nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem	nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową

SKALA OCEN:

11-12 punktów - bdb (5.0)

9-10 punktów - db plus (4.5)

8 punktów - db (4.0)

7 punktów - dst plus (3.5)

6 punktów - dst (3.0)

Ocena końcowa z ćwiczeń

– średnia arytmetyczna ocen za wykonanie zleconych zadań

Kryteria oceny BUNA - samodzielna praca studenta (trzy możliwości)

Kryteria oceny BUNA- projekt

Kryteria oceny	Ocena: zal/nzal
Zgodność treści pracy z przedmiotem kształcenia	
Ocena merytoryczna pracy	
Ocena doboru i wykorzystania źródeł	
Ocena formalnej strony pracy (przypisy, język)	
*(zalecenia do pracy)	
	(ocena)
	(podpis)

* jeżeli któreś z kryteriów nie jest spełnione, należy poprawić pracę wg zaleceń wykładowcy

i/lub

Kryteria oceny BUNA –odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

i/lub

Kryteria oceny BUNA - testu

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

EGZAMIN KOŃCOWY Z PRZEDMIOTU

– Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny, co najmniej oceny dostatecznej (3.0) z

- wykładów i ćwiczeń, zajęć praktycznych (średnia ważona) oraz zaliczenia BUNY (projekt/test/odpowiedź ustna)
- Egzamin ma formę testu pisemnego, test wielokrotnego wyboru /MCQ/ z jedną prawidłową odpowiedzią (każda prawidłowa odpowiedź to 1 punkt, brak odpowiedzi lub odpowiedź nieprawidłowa 0 punktów, minimum 60% prawidłowych odpowiedzi kwalifikuje do uzyskania pozytywnej oceny
 - lub egzamin ma formę odpowiedzi ustnej (ocena zgodnie z poniższymi kryteriami).

Kryteria oceny z testu

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

i/lub odpowiedź ustna

Kryteria oceny – odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

OCENA KOŃCOWA Z PRZEDMIOTU:

egzamin stanowi 60% oceny końcowej z przedmiotu – część B

pozostałe 40% to średnia ważona ocen z pozostałych form zajęć – część A

Ocena końcowa jest przeliczana według kryteriów:

3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)

3,75 -4,24 – dobry (4,0)

4,25-4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim lub innych przyczyn losowych. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego, jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu, jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia, zdawania i zaliczania przedmiotu.

Akceptacja:

Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich